

Saavutused, probleemid ja peamised töötulemused 2017. aastal

Direktori aastaaruande põhipunktid

Selles kokkuvõttes on esitatud valik 2017. aasta põhimeetmeid, kuid see ei kajasta kaugeltki kõiki Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskuse (ECDC) saavutusi sellel aastal. ECDC tegevuse, korraldusliku ja haldusstruktuuri ning töökava üksikasjalik ülevaade on esitatud aastaaruande täisversioonis.

<https://ecdc.europa.eu/en/publications-data/annual-report-director-2017>

Palume viidata järgmiselt:

Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus. Saavutused, probleemid ja peamised töötulemused 2017. aastal: Direktori aastaaruande põhipunktid Stockholm: ECDC, 2018.

ISBN 978-92-9498-204-9

ISSN 2529-5993

doi 10.2900/032650

Katalooginumber TQ-AX-18-001-ET-N

© European Centre for Disease Prevention and Control, 2018

Kõigi piltide omanik on © ECDC, v.a SciencePhoto (kaas ja lehekülg 20 paremal all) ja Creative Commons Attribution Non Commercial (CC BY-NC 4.0) litsents Flickr kasutajate kaudu: Martin Deutsch (lk 2 ülal vasakul), UNICEF (lk 2 paremal keskel), Ian Jacobs (lk 4 all), Gabriel Jabur (lk 8 ülal), Jesus Reyes (lehekülg 8 all), Nadine (lk 10 ülal vasakul), Adolfo Lujan (lk 12 all), timquijano (lk 14 ülal), Alberta valitsus (lk 14 all vasakul), Haukeland universitetssjukehus (lk 14 all paremal), Albaraa Mehdar (lk 16, alt vasakul), CDC (lk 16 all paremal), US AFBMP (lk 20 ülal paremal), Dean Calma (lk 22 ülal vasakul).

Reprodutseerimine on lubatud allikale viitamisel.

Selles väljaandes kasutatud autoriõigusega kaitstud fotosid ei tohi autoriõiguse omaniku otsese loata kasutada muudes väljaannetes.

Saavutused, probleemid ja peamised töötulemused 2017. aastal

Direktori aastaaruande põhipunktid

Sisukord

Eessõna	3
Sissejuhatus	3
Nakkushaiguste seire Euroopas	5
Euroopa tervise kaitse: ECDC haigusprogrammid	6
Antimikroobikumiresistentsus ja haiglanakkused	7
Tekkivad ja vektoritega levivad haigused	9
Toidu ja vee kaudu levivad haigused ja zoonoosid	11
HIV, sugulisel teel levivad nakkused ja viiruslik hepatiit	13
Gripp ja muud hingamisteede viirushaigused	15
Tuberkuloos	17
Vaktsiinidega ennetatavad haigused	19
Teabevahetus ja koolitus: uudiste levitamine, teadmiste jagamine	21
Haigusi tuleb hoolega ja valvsalt jälgida	23
ECDC arvudes	24

Tottenham, Wood Green & Edmont

S JOURNAL

MEASLES OUTBREAK PARENTS WARNING

Haldusnõukogu eesistuja eessõna

Kõigepealt tahaksin õnnitleda Andrea Ammonit ECDC uueks direktoriks valimise puhul. Ta valiti 2017. aasta märtsis, kui ta oli juhtinud keskust tegevdirektorina juba üle kahe aasta. Tema valimine tagab keskuse töö konsolideerimiseks vajaliku stabiilsuse ja juhtimise.

2017. aastal oli ECDC tegevuskavas tähtsal kohal valmisolek, eriti piiriüleseid tõsiseid terviseohte käsitleva otsuse 1082/2013/EL rakendamine. ECDC lõi selles valdkonnas hädaolukordade ohjamise suutlikkuse parandamiseks mitu vahendit.

Prioriteetide loetelus olid kõrgel kohal ka antimikroobikumiresistentsus ja vaktsiinidega ennetatavad haigused: antimikroobikumiresistentsus on liikmesriikides tõusuteel, samuti on Euroopas tugevnemas vaktsiinikõhklus.

Haiguste kontroll on endiselt üks ECDC tähtsamaid ülesandeid. Keskuse muljetavaldavate saavutuste hulka kuuluvad 38 uute haigusohutude kiiret riskihindamist, keskuse haigusseiresüsteemide ümberkorraldamise tegevuskava ja Euroopa mikrobioloogialaborite terviklik hindamine.

Laborite välised kvaliteedihindamiskavad ei ole üle- arused; need tagavad, et suudame uued haigusklastrid kiiremini avastada ja neile reageerida. Liikmesriikidelt saadud tagasiside näitab, et Euroopa on õigel teel. Osa viimastel aastatel saavutatud edust on kindlasti seotud ECDC püsivate jõupingutustega liikmesriikide toetamisel rahvatervise kõigis aspektides.

*Daniel Reynders
ECDC haldusnõukogu eesistuja
24. veebruar 2018*

Direktori sissejuhatus

2017. aastal polnud suuri haiguspuhanguid, kuid kaks tõsist rahvaterviseohtu ei lasknud meil käsi rüppe lasta.

- ECDC on edendanud palju aastaid antibiootikumide mõistlikku kasutamist, eriti tervishojuasutustes. ECDC toetab igati Euroopa Komisjoni „Ühe tervise“ põhimõttel rajanevat lähenemisviisi, mille eesmärk on saavutada ühiste jõupingutustega inimeste, loomade ja keskkonna optimaalne tervis.
- Vaktsiinikõhklus Euroopas: On kaalukaid tõendeid selle kohta, et vaktsiinid toimivad, ometi ei lase paljud vanemad oma lapsi immuniseerida, teadmata, et laste vaktsineerimata jätmise on palju suurem risk. 2017. aasta mitu leetripuhangut näitasid, et vaktsineerituse tase on kogu ELis ikka veel liiga madal.

Aastal 2017 vastas keskus Euroopa Komisjoni, Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide esitatud 59 teaduslikule päringule; meie ümberkujundatud veebilehel avaldati üle 200 dokumendi.

Pärast kuid kestnud ettevalmistusi valmis järelevalvesüsteemi ümberkujundamise tegevuskava. Tugevdasime koostööd oma partneritega rahvatervise valdkonnas, sealhulgas strateegilist koostööd WHO Euroopa piirkondliku bürooga.

2017 oli viimane aasta meie vanas peakorteris, 1888. aastast pärit ümberehitatud koolimajas. Meie uues hoones Solna-Frösunda naabruses on olemas kõik kaasaegset bürootööd lihtsustavad tehnilised vahendid. Oleme veendunud, et nii meie töötajad kui ka külalised naudivad seda, mida ECDC uus hoone pakub, ning meie uus kodu soodustab koostöö ja viljaka töö õhkkonda.

*Andrea Ammon
ECDC direktor
29. märts 2018*

Ülal vasakul: Ühendkuningriigi ajalehe juhtkiri leetripuhangu kohta

Ülal keskel: Euroopa epidemioloogiakooolituse programm (EPIET) on ECDC stipendiumiprogrammi haru, mis keskendub haiguste epidemioloogiale

Ülal paremal: ECDC töötajad pidamas konverentskõnet tervise ja toiduohutuse peadirektoraadiga

Keskel paremal: väljajagamist ootavad vaktsiinivarud

All: Stockholmis toimunud ECDC nakkushaiguste rakendusliku epidemioloogia Euroopa teaduskonverentsi (ESCAIDE) e-plakatid

Nakkushaiguste seire Euroopas

2005. aastal loodud ja Rootsis Stockholmis asuv Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus (ECDC) on ELi asutuste võrgustiku osa. Need asutused täidavad tehnilisi ja teaduslikke ülesandeid, mis aitavad ELi institutsioonidel poliitikat rakendada ja otsuseid teha. Et tegemist on detsentraliseeritud asutustega, leidub ELi asutusi peaaegu kõigis ELi liikmesriikides.

Haiguste seire

ECDC mandaat hõlmab enam kui 50 nakkushaiguse seiret, alates AIDSist/HIVst kuni haruldaste zoonoosideni. Keskus edendab ka vaksineerimist, tuvastab tervist kahjustavaid käitumisharjumusi, tagab laborikvaliteedi kogu Euroopas, koolitab kogu Euroopa jaoks rahvatervise epidemioloogid ning harib oma sihtühmi kõigis nakkushaiguste rahvatervise aspektides ja teavitab nendest.

2017. aasta lõpus oli keskusel 263 alalist töötajat, kes tegelesid haiguste seire, haiguspuhangute avastamise, teaduslike nõuannete andmise, infotehnoloogia, teabevahetuse ja haldustegevusega.

Euroopa arusaam haiguste seirest

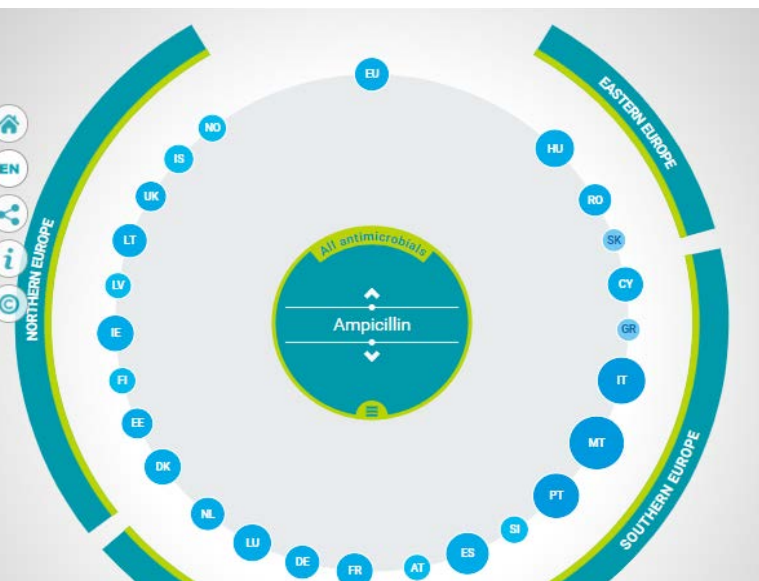
ECDC käitab ja hooldab kolme üleeuroopalist nakkushaiguste seire süsteemi. Iga süsteem keskendub ühele haigustõrje valdkonnale: EWRS (ohtude tuvastamine, hoiatusteated), EPIS (epideemiasteave) ja TESSy (haiguste seire ja statistika).

Varajase hoiatamise ja reageerimise süsteem (EWRS) on konfidentsiaalne süsteem, mis võimaldab liikmesriikidel ja Euroopa Komisjonil jagada teavet teravishoiusündmuste kohta, millel võib olla mõju ELi tasandil. EWRS aitab ka koordineerida rahvatervise kaitseks võetavaid reageerimismeetmeid.

Epideemiasteave infosüsteem (EPIS) on turvaline veebipõhine teabevahetusplatvorm, mis võimaldab epidemioloogilist teavet rahvusvaheliselt vahetada.

Euroopa seiresüsteem (TESSy) on haigusandmete kogumise andmebaasisüsteem. ELi/EMP riigid lisavad süsteemi regulaarselt andmeid nakkushaiguste kohta. Kasutatakse selliseid andmerakendusi nagu seirearuannete koostamine ja ECDC interaktiivne nakkushaiguste seire atlas.

*Ülal vasakul: valmistumine ECDC nakkushaiguste rakendusliku epidemioloogia 2017. aasta konverentsiks (ESCAIDE)
Ülal keskel: Tomtebodaskolan, ECDC peakorter kuni 2018. aasta kevadeni
Ülal paremal: riiklike koordineerimiskeskuste koostamise ümarlaud, Stockholm
Keskul paremal: ESCAIDE 2017, Stockholm
All: Säaseliik Aedes aegypti*

Euroopa tervise kaitse: ECDC haigusprogrammid

Antimikroobikumiresistentsus ja haiglanakkused

Antimikroobikumiresistentsuse ja haiglanakkuste ennetamine ja tõrje (lühendatult ARHA) on endiselt keskuse töökava oluline osa ning seega ei ole üllatav, et programmimeetmete pikk loetelu hõlmas kogu aastat. Aasta lõpu poole ehk 18. novembril korraldatud kümnes Euroopa antibiootikumipäev tõi mitmeid antimikroobikumiresistentsuse aspekte käsitlevatel üritustel ja algatustes kokku üle 40 riigi.

ECDC tegutses jätkuvalt ka antimikroobikumiresistentsuse Atlandi-ülese tööühma (TATFAR) peamise osalejana. TATFAR loodi 2009. aastal eesmärgiga parandada USA ja Euroopa Liidu koostööd, et vähendada antibiootikumiresistentsete mikroobide ohtu.

Jätkati kaht teist sama valdkonna tegevust, kuigi mõnevõrra erineva rõhuasetusega: resistentseid

enterobaktereid käsitleva juhenddokumendi avaldamine tervishoiuasutustes esineva antimikroobikumiresistentsuse valdkonnas, samas kui karbapeneem-/kolistiinresistentse *Enterobacteriaceae* molekulaarse tüpiseerimise seire alustamine rõhutas antimikroobikumiresistentsuse ennetamise ja tõrje diagnostilisi aspekte. Lisaks laiendati märkimisväärselt antibiootikumiresistentsuse ja haiglanakkuste ennetamise veebivahendite kataloogi.

2017. aastal lisati programmi antibiootikumiresistentsuse andmebaasi hiljuti kogutud andmed operatsiooni ajal saadavate nakkuste kohta. Kõik andmekogumid on ECDC nakkushaiguste seire atlase kaudu internetis kättesaadavad.

*Üleval: ESCAIDE toob kokku epidemioloogid ja mikrobioloogid, kellest paljud on spetsialiseerunud antimikroobikumiresistentsusele
All vasakul: ECDC ja EFSA koostatud interaktiivne infograafik antimikroobikumiresistentsuse kohta
All paremal: Kümnennda Euroopa antibiootikumipäeva kavandid*

Tekkivad ja vektoritega levivad haigused

Tekkivate ja vektoritega levivate haiguste puhangud on sageli seotud ebapiisava sääsetõrjega. Teadlikkuse suurendamiseks probleemist ja teabe jagamiseks sääskede esinemise kohta avaldas ECDC EVD tööühm uue modelleerimisvahendi, millega saab võrrelda Euroopas esineva Lääne-Niiluse palaviku vektorikontrolli strateegiaid. Vahend on kontseptuaalselt seotud ECDC atlasega Lääne-Niiluse palaviku juhtude kohta Euroopas, mis on jätkuvalt üks ECDC populaarsemaid allsaid. Aastal 2017 lisas ECDC Lääne-Niiluse palaviku seire alla loomade haigusjuhud, kasutades Euroopa Komisjoni loomahaigustest teatamise süsteemi (ADNS) andmeid: hobused on inimkokkupuute sentinel-loomad, ja see on veel üks näide „Ühe tervise“ põhimõtte paradigmuutusest.

2015. ja 2016. aasta suur Zika viiruse puhang andis ECDC ekspertidele jätkuvalt tööd paljude järelmeetmetega: ajakohastati kahte riskianalüüsi ning koos WHO ja USA haiguste tõrje ja ennetamise keskusega jätkati reisinõuannete andmiseks tööd Zika viirusest haaratud riikide klassifikatsiooniga.

ECDC jätkas koos EFSA ja Euroopa Toiduohutusametiga inimeste ja loomahaiguste lülijalgsetest (putukad ja lähedased liigid) vektorite kohta andmete kogumist. Euroopa Komisjonile esitati Lyme'i neuroborrelioosi haigusjuhu määratlus selle võimalikuks lisamiseks nakkushaiguste nimekirja, millest tuleb teatada ELi tasandil.

*Üleval: sääseliigi Aedes aegypti vastsed tühjas veepudelis
All: sääseliigi Aedis aegypti vastne mikroskoobi all*

Listeria infections in the EU in 2016

There was a total of 2 536 reported listeriosis cases in 2016.

1 520

confirmed listeriosis cases with known age and outcome

62%

of cases were in people 65 or older

19%

of cases in people 65 or older were fatal

Listeria monocytogenes in food

4.9%
of ready-to-eat fish products were *L. monocytogenes* positive

2.6%
of ready-to-eat meat products were *L. monocytogenes* positive

0.7%
of cheese were *L. monocytogenes* positive

Source: European Union summary report on trends and sources of zoonoses, zoonotic agents and food-borne outbreaks in 2016, published by EFSA and ECDC in 2017. Data on case numbers come from the European Surveillance System (TESSy), data on food come from EFSA zoonoses database.

Toidu ja vee kaudu levivad haigused ja zoonoosid

Asjaolu, et EPIS-FWD (ECDC toidu ja vee kaudu levivate haiguste epideemioteabe süsteem) sai 2017. aastal 54 kiireloomulist päringut, näitab selle kogu ELi hõlmava süsteemi olulisust. Kiireloomulised päringud on avatud kogu EPIS-FWD võrgustikule ja need on haiguspuhangu uurimise vahend. Eksperditeadmiste taseme tõstmiseks võivad FWD eksperdid kutsuda lisaspetsialiste, nagu toiduohutuse eksperdid, veterinaararstid ja keskkonnaekspertid. See muudab EPIS-FWD ideaalseks vahendiks, millega toetada võitlust toidutekkeliste haiguste vastu.

ECDC arendas edasi projekti ELiTE, mis keskendub listerioosi molekulaarepidemioloogiale, kasutades laialdaselt kogu genoomi sekveneerimist (WGS) ja muid tehnikaid. Järgmise põlvkonna sekveneerimise analüüsiseminarile, mis käsitles *Listeria* isolaate haiguspuhangu uurimises, kutsuti kuue liikmesriigi eksperdid.

Listerioosi kogu genoomi sekveneerimiga täiendatud seire retrospektiivne valideerimine Euroopas, mis põhineb enam kui 2700 isolaadil, mida sekveneeriti ajavahemikus 2010–2016, andis mitut riiki hõlmavate juhtumite hindamise kriteeriumid.

Euroopa Toiduohutusamet (EFSA) on Euroopa asutus, kes teeb toiduahelaga seotud olemasolevate

ja tekkivate riskide seiret. ECDC koostöö EFSAga on Euroopa rahvatervise seisukohast väga oluline. Ametite 2017. aasta oktoobris Parmas toimunud ühiskoosolek toidutekkeliste haiguste puhangute ja „Ühe tervise“ teemal oli selge märk sellest, kui tähtis on partnerlus ja võrgustikutöö selles rahvatervise valdkonnas. ECDC ja EFSA avaldasid ka oma iga-aastase zoonooside ja antimikroobikumiresistentsuse aruande.

Koos kahe teise koostööpartneriga – USA haiguste tõrje ja ennetamise keskuse ja Kanada rahvatervise ametiga – avaldas keskus teadusartikli*, milles käsitletakse toidutekkeliste haiguste üleilmse seire käigus kogutud WGS-andmete võrreldavuse tagamise standardeid.

2017. aastal võeti ECDC toidu ja vee kaudu levivate haiguste ekspertide vahetusprogrammi raames Stockholmis vastu kolm külaliskonferentsi.

*Ülal vasakul: piiriüleste terviseohtude hulka kuuluvad ka ristluslaevadel saadud nakkused
Paremal: ECDC/EFSA infograafik listerioosi kohta
All vasakul: automatiseeritud analüsaatorite minimudelid mikrobioloogia konverentsil*

* Kätesaadav aadressil <https://www.eurosurveillance.org/content/10.2807/1560-7917.ES.2017.22.23.30544>

28 JULY
WORLD
HEPATITIS
DAY

ELIMINATE
HEPATITIS

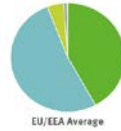
H I V
A I D S

1 December is World AIDS Day

Reported HIV transmission modes
in the EU/EEA 2016

- Sex between men and women
- Sex between men
- Injecting drug use
- Other

Source: ECDC, WHO Regional Office for Europe, HIV/AIDS surveillance in Europe 2017 - 2008 data

HIV, sugulisel teel levivad nakkused ja viiruslik hepatiit

„AIDSi kiire lõpp ELis – praktilised tõendipõhised seksuumimeetodid“ oli 2017. aastal Maltal Vallettas toimunud konverentsi pealkiri. Konverents oli üks ECDC HSH programmi (HIV, sugulisel teel levivad nakkused ja viiruslik hepatiit) mitmest üritusest Malta eesistumise ajal. Aasta lõpus Tallinnas toimunud konverentsi arutelude teemaks oli – taas kord ECDC teadustoel – HIV ja tuberkuloosi likvideerimine ELis.

Projekti EPHEBUS katseprojektina tehti ulatuslik HIV-seiresüsteemi hindamine. EPHEBUSe eesmärk on tugevdada seiresüsteemide tulemuslikkust ja kasulikkust rahvatervise jaoks ELi tasandil. ECDC katsetas uut HIV ravimiresistentsuse seiresüsteemi ja uurib varsti laiendatud protokollid, mis käsitleb seroloogilise levimuse uuringute tegemist üldpopulatsioonis.

Euroopa Narkootikumide ja Narkomaania Seirekeskus (EMCDDA) ja ECDC tegid koostööd, et pidada hepatiidi-teemaline võrgustikukoosolek. Koosolek langes kokku ülemaailmse hepatiidi vastu võitlemise päevaga, mida tähistatakse igal aastal 28. juulil. Osalejad arutasid, kuidas Euroopa riigid saavad parandada viirusliku hepatiidi haigusjärelvalvet, jälgida hepatiidi likvideerimise edenemist ja reageerida paremini hepatiidile inimeste seas, kes süstivad narkootikume.

*Ülal vasakul: ülemaailmse hepatiidi vastu võitlemise päeva videoklipi proov
Ülal paremal: ülemaailmse AIDSi vastu võitlemise päeva veebireklaamiriba
Keskul paremal: ECDC veebigraafik HIV/AIDSi nakkuse kohta
All: C-hepatiidi ravikampaania Hispaanias Madridis*

Gripp ja muud hingamisteede viirushaigused

Hoolimata oma tavapärasest iganädalasest avaldamiskavast on Flu News Europe rohkem kui pelgalt regulaarselt ilmuv rahvatervise bulletin: Flu News Europe, mida avaldavad ühiselt ECDC ja WHO Euroopa piirkondlik büroo, on väga vajalik foorum hooajalise gripi kohta asjakohase teabe jagamiseks.

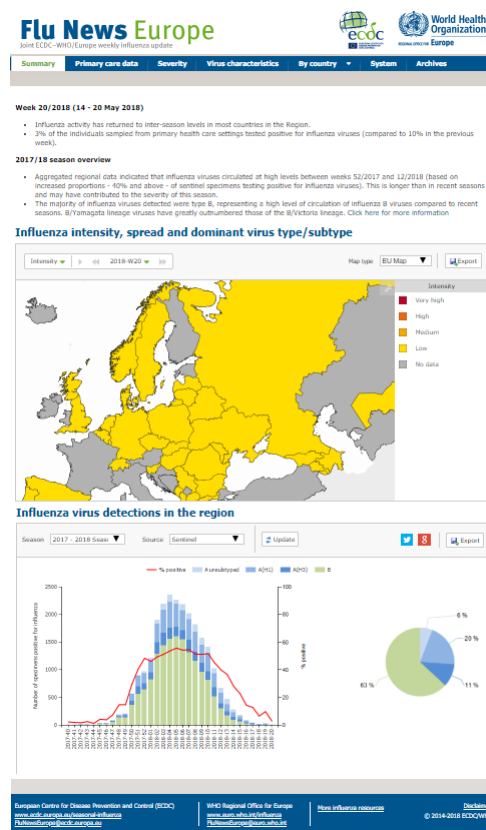
2017. aastal hõlmas ECDC koostöö WHOga selles valdkonnas ka tehnilist tööd respiratoorsete süntsüütiliste viirustega, gripi põhjustatud haiguskoormuse hindamist ja gripivaktsiinide tüvede valimise protsessi.

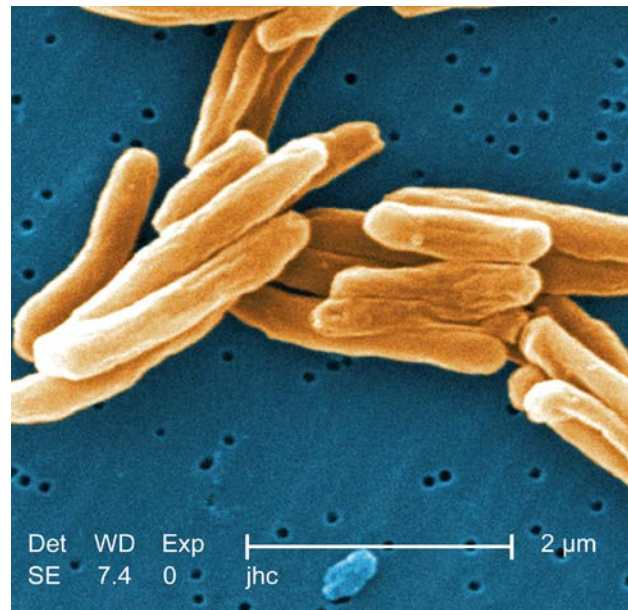
I-MOVE: meeldejäeva akronüümi (gripp – vaktsiini efektiivsuse seire Euroopas) taga seisab 17 ELi/EMP liikmesriigi rahvatervise asutuste ulatuslik võrgustik, mis teeb kogu Euroopas hooajalise gripi vaktsiini efektiivsuse seiret. ECDC jätkab võrgustiku rahastamist.

Kui efektiivsed on viirusevastased ravimid (neuraminidaasi inhibiitorid) gripi ennetuses ja ravis? ECDC tutvustas eksperdiarvamuses viirusevastaste ainete kasutamise võimalusi hooajalise gripi ravis ja profülaktikas.

Euroopa Toiduohutusamet (EFSA) tegi ECDCga koostööd uue linnugripi hindamisaruande „Ülevaade linnugripi“ koostamisel. Aruannet ajakohastatakse neli korda aastas.

Ülevaade: kanafarm Hiinas Guangxi provintsis
All: gripivaktsiinid:
Paremal: gripi iganädalane seirekaart

Tuberkuloos

Iga aasta 24. märtsil tähistab rahvatervise kogukond ülemaailmset tuberkuloosi vastu võitlemise päeva. ECDC iga-aastane tuberkuloosiaruanne, mis avaldatakse koos WHOga, sai meedias suurt tähelepanu ja seda tsiteeriti laialdaselt veel päevi ja nädalaid pärast ülemaailmset tuberkuloosi vastu võitlemise päeva.

„Ühinenud tuberkuloosi likvideerimiseks“: tuberkuloosiprogramm jõudis mitmesse liikmesriiki kohandatud koolitusena, näiteks kursus „Tuberkuloos haavatavates rahvastikurühmades“ Bulgaarias. Programmi raames korraldati ka Bulgaaria, Eesti, Läti, Leedu ja Rumeenia tuberkuloosiekspertide vahetuskülastus Soome („Haiglast ambulatoorse ravini“).

Tuberkuloosi seire on keskuse tegevuskavas endiselt tähtsal kohal. ECDC toetab nii tuberkuloosi seirevõrgustikku kui ka tuberkuloosi referentlaboratooriumide võrgustikku. Keskus koordineerib ka tuberkuloosilaborite väliseid kvaliteedihindamisi. Välise kvaliteedihindamise kava raames saavad kõik osalevad laborid oma välise kvaliteedihindamise katsetulemuste individuaalsed aruanded. Välise kvaliteedihindamise tulemused avaldatakse anonüümses vormis, kuid need näitavad selgelt, kas Euroopa referentlaboratooriumid tervikuna suudavad pakkuda Euroopa kodanikele asjakohast diagnostikat.

ECDC aitas panuse 2017. aasta novembris Moskvast toimunud WHO esimesse tuberkuloositeemalisse ministrite konverentsi „Tuberkuloosi likvideerimine kestliku arengu ajastul: mitut valdkonda hõlmav vastus“. Konverentsi lõpus allkirjastasid 75 tervishoiuministrit Moskva deklaratsiooni tuberkuloosi likvideerimise kohta.

*Üleval: direktor Andrea Ammon tuberkuloositeemalisel üritusel
Brüsselis
All vasakul: Loewensteini-Jenseni toitainete lahus on bakteri
Mycobacterium tuberculosis kasvukeskkond
All paremal: bakter Mycobacterium tuberculosis*

Measles affects all age groups

Measles is an acute, highly contagious disease capable of creating epidemics. It can be contracted at any age. Vaccination is the best way to protect yourself and others against measles, regardless of age. Check your vaccination status.

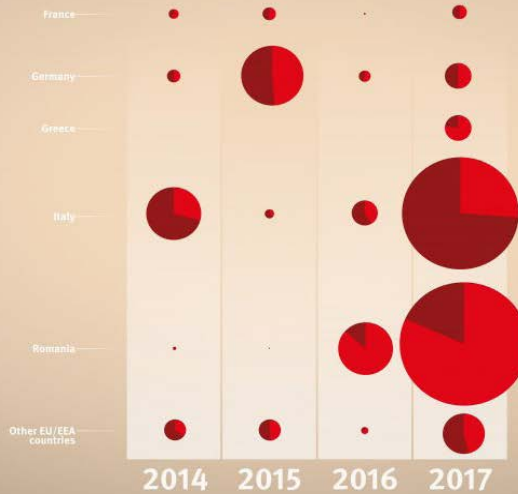

Number of reported measles cases

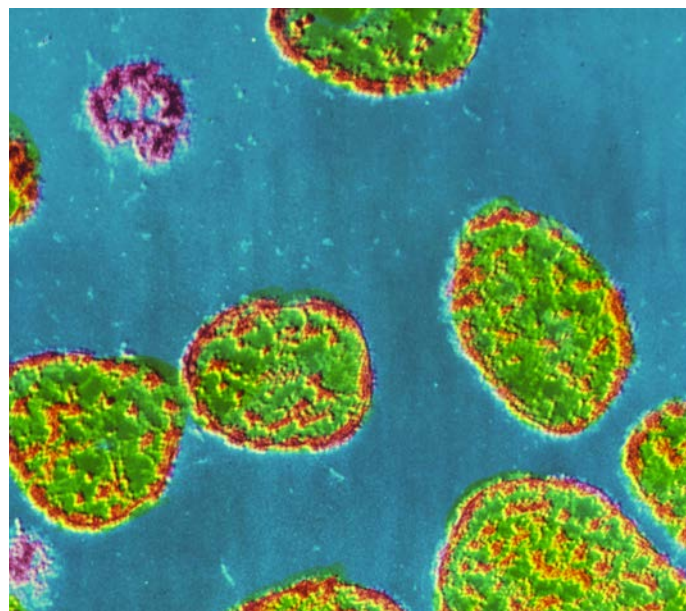
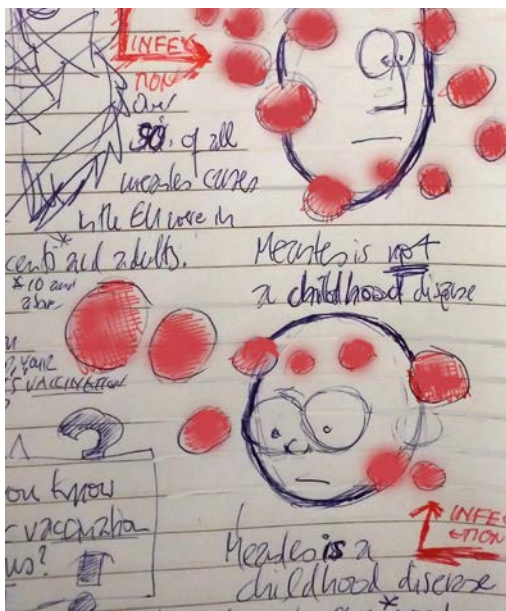

● Age: 0-14 years
● Age: above 14 years

Data extracted from The European Surveillance System (TESSy), ECDC, Stockholm, 2018. Countries which are represented reported the majority of cases in the period 2014-2017.

Proportion of measles cases above 14 years of age, 2014-2017, EU/EEA countries

Vaktsiinvälditavad haigused

See, mis võib paista haiguste rutiinse seirena, on tegelikult haiguste ennetamise oluline osa: järjepidev leetrite seire ja korrapärased leetriaaruanded on leetrite likvideerimise olulised elemendid. ECDC leetriaaruannetes esitatakse andmeid meetmete võtmiseks, et aidata liikmesriikidel täita WHO Euroopa vaktsineerimiskavas 2014–2020 seatud likvideerimiseesmärke.

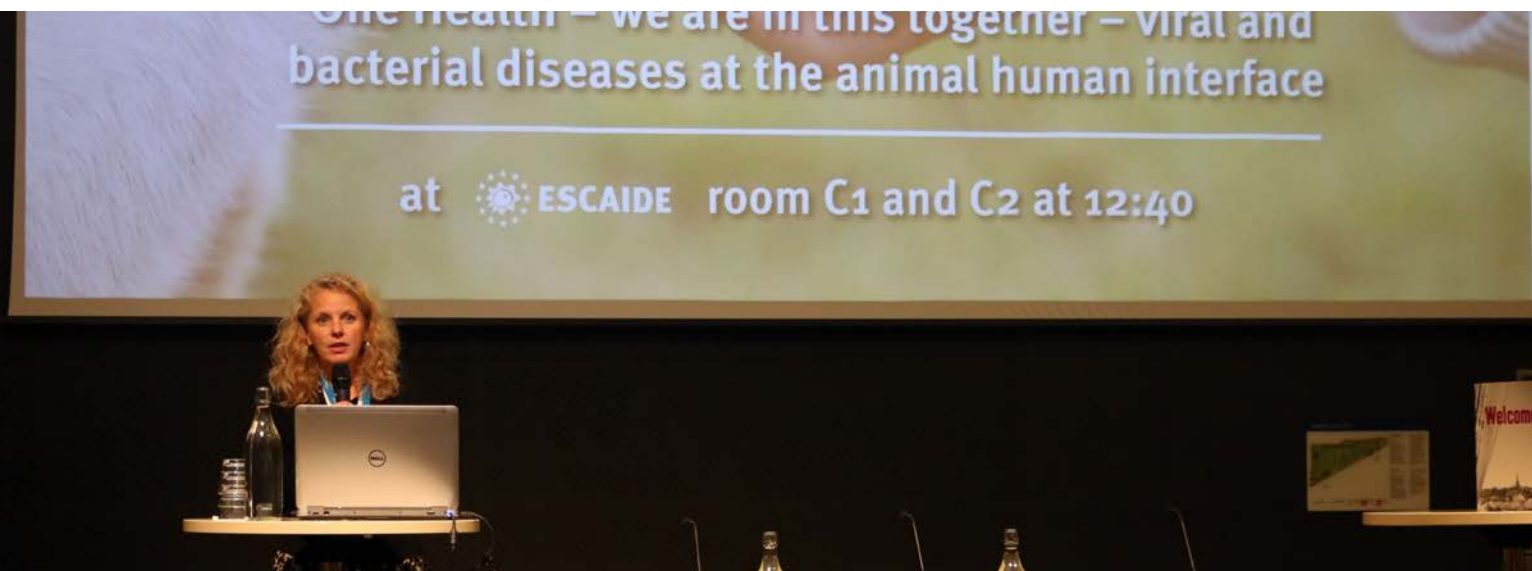
2017. aasta aprillis avaldas ECDC tervikliku aruande ELi elektrooniliste immuniseerimissüsteemide kohta. Aruanne on immuniseerimisprogrammide toimimise tõhustamise peamine vahend.

Aastat iseloomustab ECDC töö vaktsiinikõhkluse vähendamiseks Euroopas. Väljaannetes avaldati vaktsiinikõhkluse vähendamise meetmete kataloog, sotsiaalmeedia töövahend riiklike kampaaniate toetamiseks Euroopa immuniseerimise nädala ajal ning riski kiirhinnang praeguse leetripuhangu kohta.

Hiljuti loodud tehniline nõuanderühm tõi kokku kommunikatsiooni- ja immuniseerimisspetsialistid, kes seejärel koostasid teavitustrateegiad, kuidas tõsta Euroopas vaktsineerimise määra. Samuti korraldas ECDC 2017. aastal Gasteinis toimunud Euroopa tervisefoorumi raames seminari teemal „Vaktsiinikõhkluse vähendamine faktijärgsel ajastul“.

Veebis oli rakendus EU Vaccine Scheduler (ELi vaktsineerimisgraafik) jätkuvalt ECDC veebiportaali külastatuim leht, mida vaadati 224 000 korda (52 000 külastajat).

*Üleval: leetrid mõjutavad kõiki vanuserühmi, ECDC infograafik
All vasakul: vaktsineerimiskampaania ideed? Kunstniku visandiplokk
All paremal: Transmissioonmikroskoobi abil saadud kujutis, millel on näha, kuidas punetiste viiruse virionid (viirusosakesed) tungivad välja nakatunud rakust (ei ole nähtav)*

Ülal vasakul: ECDC stipendiumiprogrammi 2017. aasta stipendiaadid
Ülal paremal: Petri tassid sääseliikidega Culex ja Aedes
All: ajakirja Eurosurveillance peatoimetaja Ines Steffens konverentsil ESCAIDE 2017

Teabevahetus ja koolitus

Uudiste levitamine, teadmiste jagamine

ECDC teavitustegevus on keskuse haigusprogrammi-dega tihedalt seotud. ECDC toimetajad tagavad, et keskus kõneleb ühel häälel. Veebitoimetajad hoolitsevad ECDC veebiportaali eest, samas kui pressirühm tegeleb ajakirjanikelt, sotsiaalmeedia kasutajatelt ja üldsuselt saadud päringutega. Valdkonnaülesed töörühmad – teadlased, kirjanikud, toimetajad, graafikadisainerid – töötavad välja sisu, näiteks kampaania töövahendeid, infograafikuid või videoklippe, kandes hoolt nii teadusliku kui ka visuaalse poole eest. Suurem kohalolek sotsiaalmeedias rõhutab ECDC pühendumist kiirele ja tõhusale teavitustegevusele: keskus tegutseb Twitteris ja on jätkuvalt kohal Facebookis. Videoid saab vaadata Vimeos ja ECDC YouTube'i kanalis.

2017. aastal avati ECDC uue kujundusega veebiportaal. See annab juurdepääsu üle 200 väljaandele, mille ECDC 2017. aastal avaldas, ning suurele hulgal andmetele ja teabele.

Haiguste seire

2017. aastal värskendati Eurosurveillance'i veebilehe välisilmet ja nüüd on seal ka artikli tasemenäitajad,

kohandatud märguanded, täiustatud otsingufunktsioon ja tsitaatide allikaotsing.

Eurosurveillance kuulub nakkushaigusi käsitlevate ajakirjade esikümnesse, selle mõjutegur on 7,2, mis on ajakirja kõigi aegade kõrgeim hinne. 2017. aastal sai ajakiri üle 900 kaastöö; avaldati 230 artiklit. Eurosurveillance osales sotsiaalmeedias jätkuvalt Twitteri kaudu ja laiendas oma tegevust LinkedInis. Ajakirja toimetajad suhtlesid lugejatega ettehaaravalt ettekannete kaudu teaduskonverentsidel ja kohtumistel.

Koolitus

ECDC pühendumus elukestvale õppele kajastub uues pideva kutsealase arengu programmis, mille kaudu on koolitust saanud juba peaaegu 400 väliseksperti.

ECDC stipendiumiprogramm, millel on kaks suunda – EPIET ja EUPHEM, teatas 2017. aastal 37 lõpetajast.

Haigusi tuleb hoolega ja valvsalt jälgida

Epideemiateave ja reageerimine

Asutamisest peale on haiguste järelevalve ja seire olnud ECDC mandaadi tuum. Keskus käsitab haiguste järelevalvet kontekstist sõltuva isoleerimata distsipliinina ning ainult kombinatsioonis muude rahvatervise funktsioonidega (teadusnõuanded, valmisolek, reageerimine, koolitus ja tervisealane teabevahetus) saab keskus ellu viia oma tegelikku potentsiaali ning tegutseda teenäitajana Euroopa rahvatervise kaitsel.

2017. aastal koostatud riski kiirhinnangute arv näitab ECDC suutlikkust epidemioloogilisele ohule kiiresti reageerida: avaldati 38 riski kiirhinnangut, milles ECDC andis väärtuslikku tausteteavet ja esitas sisutihedaid ohuanalüüse. ECDC avaldas oma veebilehel ka 55 epidemioloogiaudist, millest 22 leetripuhangute kohta Euroopas.

ECDC rakendas riski kiirhinnangute meetodikat ja menetlusi, et parandada meetodite järjepidevat

kasutamist ning tagada ELi/EMP liikmesriikide ja rahvusvaheliste asutuste kaasamine.

2017. aastal põhjustasid jätkuvalt muret Zika viiruse puhangud. ECDC ajakohastab korrapäraselt Zika nakkusest mõjutatud piirkondades epideemia leviku kaarte, tuginedes Zika epidemioloogiliste profiilide liigitusele, mille keskus töötas välja koos WHO ja USA haiguste tõrje ja ennetamise keskusega. ECDC töötas välja ka gripiviiruste eri tüvede andmebaasi.

ECDC jälgis kollapalaviku esinemist Brasiilias ja hindas riski reisijate jaoks.

Seni on rohkem kui 2700 kasutajat installinud mobiilseadmete jaoks kavandatud hoiatusteabe äpi Threat Report ja laadinud alla kokku 17 000 ECDC dokumenti.

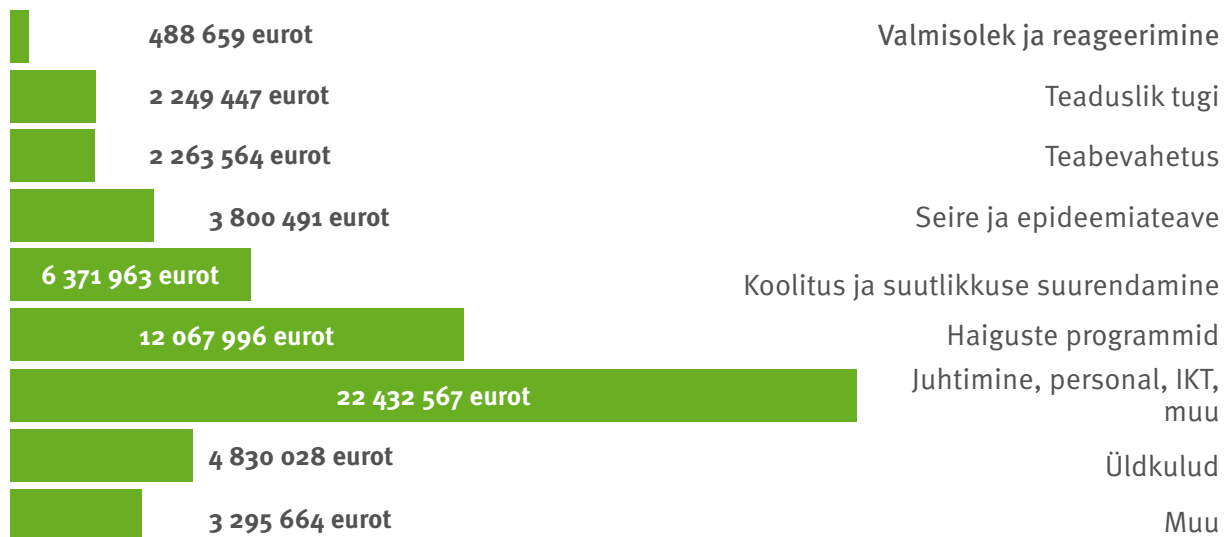
Ülal vasakul: sääseliigi Aedes aegypti vastseid kasvatakse vees enne steriliseerimist

Ülal paremal: päeva viirusejahtija: näoauguga elusuuruses teemasein Stockholmis ESCAIDE konverentsil

Keskel vasakul: ettekanne ESCAIDE konverentsil

Alli: riiklike koordinaatsioonikeskuste kohtumine Stockholmis (valmisolek ja reageerimine, ohtude avastamine)

ECDC 2017. aasta eelarve

ECDC uued ruumid Solnas, viis kilomeetrit Stockholmist põhja pool

ECDC arvudes

ECDC töötajate koosseis riikide järgi

31. detsembri 2017. aasta seisuga oli ECDCs kokku 263 töötajat.

**Haiguste Ennetamise ja Tõrje
Euroopa Keskus (ECDC)**

Gustav III:s Boulevard 40
169 73 Solna, Rootsi

Tel. +46 (0)8 58 60 10 00
Faks +46 (0)8 58 60 10 01
www.ecdc.europa.eu

Euroopa Liidu asutus
www.europa.eu

Telli meie väljaandeid
www.ecdc.europa.eu/en/publications

Kontaktandmed
publications@ecdc.europa.eu

🐦 Jälgi meid Twitteris
[@ECDC_EU](https://twitter.com/ECDC_EU)

📘 Märki meie Facebooki leht meeldivaks
www.facebook.com/ECDC.EU

Publications Office

ISBN 978-92-9498-204-9